

Pavao Bačić

OŠTRO PERO OD GUME

Subotica, 1969.

Pavao Bačić

OŠTRO PERO OD GUME

Subotica, 1969.

Izbor i redakcija pjesama:
Bela Gabrić, profesor

INSTITUT „IVAN ANTUNOVIĆ“

Br.:

S U B O T I C A

KNJIŽNICA „IVAN KUJUNDŽIĆ“

PAVAO BAČIĆ — Subotica, Ivana Milutinovića 43

Štampa: Štamparija „Zvezda“ Vrbas — 1130-69

OŠTRO PERO

Satiričaru treba penkalu
od gume praviti,
ili mu gumom leđa poravnati.
Vidjet ćeš, „mekše“ će pisati,
pero il' leđa će mu se saviti.

NAJLON REKLAMA

Pogrebno poduzeće „Naprijed“
izdalo proklamaciju:

— Pokojnik, nezadovoljan uslugom,
ima pravo na reklamaciju.

VJEČNI IZVOR

Kupajmo se, građani, kupajmo.

Sunce nas grije, prži, peče.

Neće se Palić isušiti nikada,

u njega gradska kanalizacija teče.

BLAGO ŽENAMA

Pozvao sam drugove,
slavit ćemo Dan žena.
Ja ću prileći,
a ti kuhaj, spremi,
nemoj da kažu da mi je žena
lijena.

STRUČNJAK IZ BEČA

Drugovi, predlažem...
i tako čevabdžija Mujo
ode na specijalizaciju u Beč.
Vrativši se, pravi se važan:
— More, ja sam u Beču učio
kako se pravi ražanj.

BUNDEVINA KULTURA

Momak u bioskopu
sjemenke gricka i pljucka.
Nije sam, i cura je s njim,
oslabile su im moždane vijuge,
te jedu bundevin vitamin.

GLAVNA JE PREDNOST

Šoferski ispit je položen,
vjerujući u pravednost i mudrost
u grobu počiva
jer je na cesti imao prednost.

REKLA, KAZALA

Razapnu sitne laži,
kao pauci svoje mreže.
Pošten čovjek se u njih uplete,
nikako da se izvuče,
jer zloba i zao jezik
i najboljeg čovjeka dotuče.

NIKAD NIJE KASNO...

Papiri, paragrafi, rješenja.

A radni čovjek?!

Čeka, čeka...

Neka se malo strpi.

Rad će mu se priznati

makar poslije smrti.

STIDLJIV ČOVJEK

Intelektualac, srednjih godina,
oglas u novine dao:

— Ženim se, tražim srodnu dušu,
profesorku, ili da je svršila prava.
No, može i bez fakulteta,
samo nek ima salaš i nekoliko krava.

VELIKI STRUČNJAK

Iz kase tri miliona diže,
zbog te sitnice u zatvor stiže.
Nešto je sjedio, ostalo mu oprostiše.
Kad je izišao, veći stručnjak postade,
Manjak od 10 miliona nastade.

SUNCE SE ZASTIDILO

Nudimo nudistima nudizam,
iznajmljujemo sunce i more,
kuće, planine i garaže,
domaćim „gaćašima“
zabraniti da idu na plaže.

UNAPRIJEDITI „TAPKARSTVO“

Prodaju bioskopske karte
po trostrukoj cijeni.

Posao cvjeta, šteta što je zima,
možda bi trebalo „tapkarošima“
da se izgradi toplà kabina.

MILIJARDE SE NE VRAĆAJU

Mnoga privredna poduzeća
proizvode samo gubitke.
Optimizam ipak postoji,
svake godine gubici su manji.
Kroz pedeset godina
možda će samo još koji dinar
da fali.

OŠTAR KRITIČAR

Kritike za sjednice piše,
na glas ih pročita,
zatim uzme gumicu
pa lijepo sve izbriše.
Poslije toga
on slobodno diše.

KONKURSNO PRAVO

Svako ima pravo da konkuriše.

To stoji.

No, kad je konkurs raspisan

i otvoren,

najčešće na tom mjestu

već drugi sjedi . . . postavljen.

LIJEVOM RUKOM DESNI DŽEP

Protekcije više nema,
sve po savjesti i pravdi.
No, postoji jedno ime,
Mita.

Desnicom stranke odbija,
(to štima),
ali ne štima što ljevicom
poklone kao „mito“ prima.

PET MILIONA U DUNAV

Sanitarci, vrijedne pčelice,
na tržnicu sletili,
meso, puter, mlijeko pomirisali.
Poslije pregleda Dunav se hvalio:
— Čudiš se što sam debeo,
vitamina za pet miliona sam pojeo.

FIFTI — FIFTI

350 radnika — 300 službenika.

Činovníci su u hale zašli,

višak radne snage tamo našli.

Računali su i čvrst donijeli dokaz:

Fabrika će bolje raditi

ako 50 radnika dobije — otkaz.

IZVOZ FUDBALERA

Fudbaler je kao paradajs.
Zelen ne treba nikom.
Kad zri, onda se kupuje;
postaje li mekan i crven,
u inozemstvo na pečalbu
putuje.

LOKAL — FABRICIONIZAM

Gradimo po svaku cijenu, gradimo,
šire se lokalne grudi,
sužavaju džepovi.

Potrošili milione, mašine kupili,
tek onda su ozbiljno razmišljali
što bi proizvodili.

DRUGARSKA PAŽNJA

U jednoj ustanovi za 8. mart
muškarci su ženama cvijeće poslali.
— Nisu nas zaboravili —
sumnje su u vodu pale.
Iz cvjećarnice račun stigao,
poklon su dobile,
ali za svoje pare.

TRAMVAJ, ZVAN BRZINA

Dobri naš stari tramvaj
klima se jer ima žuljeve.
Kad mu točkove popraviše,
tramvaj se setno nasmije:
— Ne ulazi, prijatelju,
ako ti je do žurbe i skoka,
jer u meni više nema
mladalačkog životnog soka.

ZAR NEKOM I LOPATA TREBA

Krade se novac, fotelja,
posudjuje auto ili ženu.
Meni netko ukrao veliku lopatu.
Tog čudnog čovjeka treba pronaći.
Mjesto kazne
nagradu mu dati.

DRŽAVNI STAN

U državni stan se uselio
i odmah grešku primijetio.
Na prozoru staklo nedostajalo.
Dva mjeseca molbe piše,
po kancelarijama trči i viče:
— Prokleti da ste svi,
kad ćete mi staklo staviti,
neću valjda ja
„vaše“ prozore popravljati.

PONUĐA — POTRAŽNJA

Čuveni trio „Universal“,
primaš, harmonikaš i džezist
ponudu su objavili —

— Sviramo sve
od tvista do srijemskih poskočica,
imamo vlastitu garderobu,
a kao dodatak
12 pjevačica.

NOVI PRAVAC

Frr . . . mrr . . . truć . . .

Brr . . . crr . . . kvrc . . .

Originalno, genijalno.

Novi pravac stiha.

Modernom pjesniku

nije potrebna „rima“,

a njemu se jadniku

pokvarila pisaća mašina.

STATISTIKA U OFSAJDU

Nema više problema, ni dilema,
statistika će sve dokazati.

Snimanja, brojeva, koliko hoćeš,
računa, pokazatelja, procentacija.

Na kraju sve štima,

ako se doda

dobra debela dotacija.

MODERNI PEČALBARI

Znaš li makar malo u trubu
ili saksafon duvati,
napusti studije i školu,
u inozemstvo podi,
u noćni lokal dodi.
Ako umiješ „urlatorski“ pjevati
i po podu se valjati,
u tuđoj zemlji
visoko ćeš kotirati.

ZA SVAKU SIGURNOST

Sujevjeran nije, ali
trinaestog u petak se ne brije.
Kad mu crni mačak prijedje put,
kući se vrati, na posao ne ide,
(da mu se što desi, nije lud).
Sa vrata skide srebrn krst,
napredan je, ali za sreću nosi
zlatni djetelin list,
debeo kao mali prst.

UVJERENJE O UVJERENJU

Kad se Jugoslaven rodi,
ponosni smo,
svima nam to godi.
Sad treba dokazati njegovo
postojanje,
steći opće povjerenje.
Potrebno mu je da nabavi
samo trista i jedno uvjerenje.

FESTIVAL IZA REŠETAKA

Festival melodija i šansona,
tanga, tvista i kancona.

Još jedino neki blagajnici
svoj festival nemaju.

A, bogme, lijepu pjesmu
„monetnim“ glasom
iza rešetaka u koru pjevaju.

LJUBAV NA KOŽI

Ljubavnik svoju ljubav
u srcu čuva.

Materijalist u džep je sprema,
gurman kroz stomak je gleda,
tetoviran čovjek
djevojku svoju voli,
on je sa sobom nosi
jer kožu svoju ne da.

SLOŽNA PORODICA

U jednoj ustanovi
rade dva brata
i njihove ženice
(obje su šefice).
Još kad bi imali u upravi
i strica,
ta složna porodica
postala bi dobro uhodana
glasačka „mašinica“.

NAŠ MORAL

Djevojkom je rodila,
zakonom ona sva prava ima.
Odmah joj dadoše i dva žiga.
Prvi, jezičav, udaren joj na čelo,
drugi, službeni na uvjerenje.
Zbog lažnog morala
i prvog žiga
dugo nije mogla dobiti zaposlenje.

NEDONOŠČE U INKUBATORU

Neki naši časopisi su djeca
rodjena prije vremena.
Zato ih drže u inkubatorima.
Leže po magacinima
ukalupljeni, upakovani,
vatirani.
Slabo čitani (nije važno),
glavno, da su dotirani.

Z U B I

Sitan, mali čovjek
radio je mnogo
Nije imao zube,
gristi nije mog'o
Ali, kad mu Socijalni zavod
zube stavio,
sve je i svakog grizao
Državne zube sad je imao

ŽULJEVI — OGLEDALA

Striko!

Ala su vam grube ruke!

— Ko radi, žuljevi su mu
na dlanovima.

Onaj koji mnogo priča,

oranicu samo gleda,

a rad ga vreda.

Taj mekane ruke ima,

a žulj na donjem dijelu leđa.

KROZ KOJI NASIP TEČE NOVAC

Da bi se spriječila poplava,
trebalo je uložiti 12 milijardi.

Ko da unaprijed misli
na nastalu situaciju.

Zli jezici tvrde:

za godinu dana

utrošilo se 6 milijardi za —
reprezentaciju.

U ZOOLOŠKOM VRTU

Majmunica uči majmunčad:
— Danas je nedjelja,
budite pristojni i dobri,
inače ću zvati tatu,
pa će on da vam sudi.
Prestanite grickati sjemenke,
to čine samo nekulturni ljudi.

ŠTO SE BOLJE PLAĆA

U zoo vrtu zaključiše
svaki kavez je samostalan,
sam sebi prihod stvara.

Lav radostan zariče:

- Bit će novaca, ne bojim se rada.
- Varaš se — reče magarac,
- najbolje se plaća majmunijada.

KAD MAČOR DRIJEMA

Dva miša razgovaraju:

— Od čega si se udebljao?

— Napustio sam privatni sektor,
tamo se slabo može krasti,
mačak na miševe vreba.

U državnim dućanima
zakidaš na meri koliko ti treba.

PIJETAO — PAROLAŠ

Pijetao nadje crva,
sakupi koke, izbaci parolu:
— Kukuriku!
Nije pošteno da toliko radite.
Vaš rad treba da se priznaje.
Vi potomke naše odgajate. —
To reče i pojede crva sâm.
— Oh, što sam divan bio,
(no, još nijesam dosta govorio)
ugledajte se na mene,
riječi moje upamtite . . .
Ja sam za ravnopravnost žene.

TRAKTOR I KOBASICE

Konj 20 godina radi i ostari,
vlasnik od njega kobasice napravi.
Nov traktor (soc. sektor)
izgubi jedan klin,
odslužio je svoje,
u staro gvoždje s njim.

KONFERENCIJA,
KONFERENCIJA, KON...

Žuri, trči, juri, konferiše,
ženica priča i uzdiše:

— Moj muž, zlato moje,
na svakoj konferenciji predlaže,
bez njega proizvodnja bi bila mala.

A „zlato“?!

Kad treba raditi, posao izbjegava.

ČAROBNA KASA

Kad sunce prži,
raditi nam se ne da.
Do đavola, kiša sada pada.
I tako iz dana u dan,
uvijek neka elementarna
nezgoda.
Sva sreća da je tu
„tetka“ Općina.
Ona će iz svoje kase
razliku da doda.

STRUČNO ČIŠĆENJE

Domarka, spremačica
petnaest godina je prašinu
čistila.

Prva garnitura službenika
uvijek je čist zrak udisala.
Jednog lijepog dana
nestručnjakom je proglasiše
i otpustiše.

Kroz nekoliko dana
nečiju tetku u domarkin stan
„stručno“ useliše.

GENIJ I PASULJ ČORBA

Pjesnik ovu pjesmu spjevao:

— Urlam, patim, vičem,
stenjem, jecam, urličem.

Uzalud, nitko me ne shvaća.

Hej, robovi rada i mašina,

Jedan genij umire,

a vama je svejedno . . .

Oj, bogovi, dosta mi je svega,

spustite me dolje uz molbu,

ne želim ništa više,

već samo da pojedem

jednu dobru pasulj čorbu.

SIJAMSKI BLIZANCI

Berberska radnja „Meka brada“
spojila se sa berbernicom „Lepi Rada“.
Svaka radnja je imala
tri radnika, jednog direktora.

Šta sada?

Dugo su vijećali,
oba direktora su zadržali.
Da bi posla imali,
zajedno su ih na put slali,
a oni su usput sav novac
novog poduzeća „obrijali“.

ZDRAVO TIJELO -- PRAZAN DŽEP

Svako na fiskulturu pravo ima.

A fiskulturne sale

šta će amaterima.

Poljane imaju,

nek se zabavljaju.

Od masovne kulture izdvojimo

fudbalere,

zvijezdice, naše balerinice,

jer fudbaler u nogama

glavu ima.

Zato fudbalskih asova i nema

u siromašnim komunama.

REPREZENTACIJA

Nema više krsne slave,
sad se za reprezentaciju
večere prave.

Stari portir kroz prozor u salu gleda
(čuvar je 30 godina, noću ne spava).

Na stolu pečeno prase i ćurka,
lastina gnjezda, pčelina meda.

Sve to za reprezentaciju treba.

Jelo se, pilo, do zore lumpalo.

Kroz nekoliko dana

generalni je portira pitao:

— Čujem da ti nešto okolo pričaš!

— Ništa nisam pričao, druže, oprostite,
(a i gdje bi smio)

niti sam kroz prozor gledao,

pred penzijom sam,

prvi put na poslu sam „zadremao“.

ŽIVILA TEHNIKA

Novi član zadruga
svog pijetla sa sobom donese.
Drugovi!
Taj će nas rano buditi,
nitko neće na posao zakasniti.
U zadruzi nastade revolucija:
— Zar ćemo toliko zaostati?
Kao neke babe
po pijetlu se ravnati!
Ne!
Sat treba kupiti,
on će nas buditi,
jutrom ćemo mirno spavati,
a pijetla
odmah iz zadruga najuriti.

LITERATURA U PODRUMU

Stigao vo u zadrugu,
privezao se za jasje
i lagano zarikao:

— Evo me i divite mi se.

Dodoh da vam stvorim kulturu. —

On poče da izdaje knjige.

Kad je novaca ponestalo,
a podrum se napunio knjigama,
upitaše ga:

— Što vi, gospo'n vole, radite?!

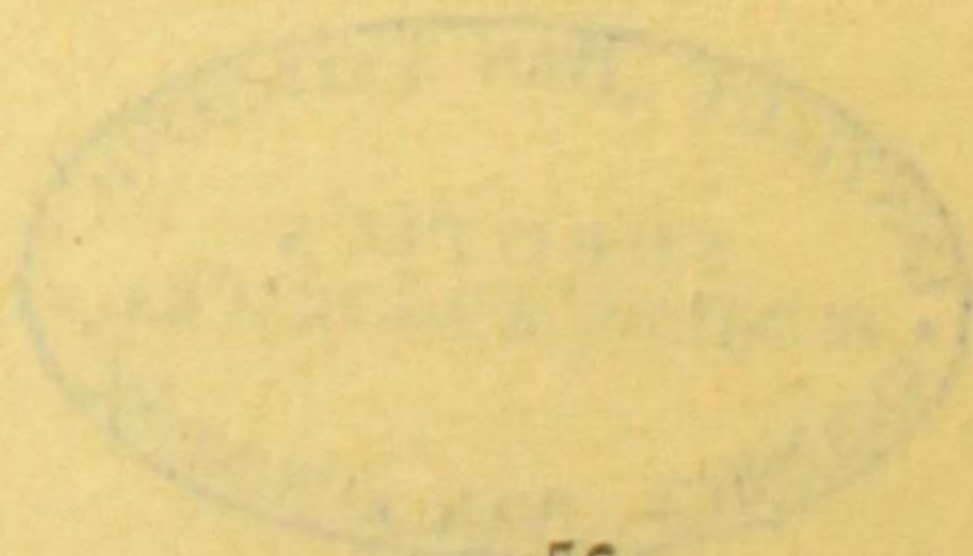
— Stvaram, pišem za budući svijet
(a ne za ovaj glupi vijek)

romane, stihove i pozorišne drame.

— Izvinite, nesporazum je —
rekoše zadrugari,

— Vašem geniju čast i dika,
mi ovdje ne trebamo poetu,
već jednog dobrog rasnog bika.

BIJELEŠKA O PISCU

PAVAO BAČIĆ je rođen u Subotici 1921. godine. Muzičko obrazovanje je stekao u Zagrebu, a sada radi kao glazbenik u svom rodnom gradu.

Stručne radove i članke objavio je u glazbenim časopisima „Savremeni akordi“, „Zvuk“, i „Pro musica“ u Beogradu.

Osim svog stručnog rada kao glazbenik, Pavao Bačić se već dugo vremena bavi i književnošću.

Prvu pripovijest „Ludi Pipe“ objavila mu je „Novela film“ u Zagrebu 1954. godine. Poslije toga novele su mu objavljivane u novinama i časopisima: „Džepni magazin“ (Zagreb), „Hrvatska riječ“, „Subotičke novine“ i „Rukovet“ (Subotica), „Hrvatski književni list“ (Zagreb).

Posebnu ljubav i sklonost Pavao Bačić ima prema književnosti za djecu. Napisao je niz dječijih igrokaza: —

„San male Vesne“, praizvedba u Novom Sadu 1959. godine, a zatim je igrokaz izveden na mađarskom jeziku

u Senti 1960. godine. U Subotici je izvedba bila 1961. godine, a u Varaždinu 1960. i ponovo 1967. godine.

„Brzi vlak je stao“, praizvedba u Varaždinu 1963. godine, a na madjarskom jeziku igrokaz je prikazan u Hajdukovu 1964. godine.

„Miki i družina“, praizvedba u Subotici 1963. godine, a premijera u Zadru i Varaždinu 1965. godine.

„Novogodišnja noć“, praizvedba u Varaždinu 1964. godine.

„Uzbunu u zološkom vrtu“, praizvedba u Varaždinu 1966. godine, u Titogradu 1968. godine.

Osim ovih igrokaza za djecu, Pavao Bačić je napisao komediju u tri čina sa muzikom i pjevanjem „Salašari silom varošani“. Praizvedba je bila u Narodnom pozorištu u Subotici 1965. godine.

Za sva navedena kazališna djela Pavao Bačić je napisao i scensku glazbu.

Igrokazi za djecu imali su velik uspjeh kod mladih gledalaca, a osobito je kod publike lijepo primljena komedija „Salašari, silom varošani“.

Posebno područje rada Pavla Bačića je satirična poezija. Od decembra 1963. objavljivao je je u „Subotičkim novinama“ stihovane satire (epigrame). U svojim satima pratio je savremene događaje i pojave, a to je bila prilika da se vide ljudske navike i mane.

Od tih 135 satira u stihu Pavao Bačić je već objavio dva izbora u posebnim zbirkama: —

Četvorica (Pavao Bačić, Bede Bela, Jakov Kopilović i Molcer Matija) objavili su u Subotici 1967. godine zbirku „Mozaike“, gdje je Pavao Bačić navrstio 10 satira u stihu.

Samostalnu zbirku „Stihovana satira“ objavio je u Subotici 1968. godine, gdje

je uvrstio 24 epigrama, a paralelno je tiskan mađarski prijevod Kovač Marte.

U Subotici je 10. VIII 1969. god. održan Memorijal Pere Tumbasa Haje. Tom prigodom Kulturno umjetničko društvo „Matija Gubec“ iz Tavankuta objavilo je knjižicu Pavla Bačića „Pero Tumbas Hajo, umjetnik tamburice“ gdje je prikazan život i djelovanje ovog našeg umjetnika tamburice.

Ova zbirka „Oštro pero od gume“ je treći izbor stihovanih satira P. Bačića.

Bela Gabrić

Odlomci iz te knjižice Pavla Bačića objavljeni su u „Subotičkim novinama“ (br. 26, 27, 28, 29, 1969. godine.

S A D R Ź A J

	strana
Oštro pero	3
Najlon reklama	4
Vječni izvor	5
Blago ženama	6
Stručnjak iz Beča	7
Bundevina kultura	8
Glavna je prednost	9
Rekla, kazala	10
Nikad nije kasno	11
Stidljiv čovjek	12
Veliki stručnjak	13
Sunce se zastidilo	14
Unaprijediti „tapkarstvo“	15
Milijarde se ne vraćaju	16
Oštar kritičar	17
Konkursno pravo	18
Lijevom rukom desni džep	19
Pet miliona u Dunav	20
Fifti — fifti	21
Izvoz fudbalera	22
Lokal — fabricionizam	23
Drugarska pažnja	24
Tramvaj, zvan brzina	25

Zar nekom i lopata treba	26
Državni stan	27
Ponuda — potražnja	28
Novi pravac	29
Statistika u ofsajdu	30
Moderni pečalbari	31
Za svaku sigurnost	32
Uvjerenje o uvjerenju	33
Festival iza rešetaka	34
Ljubav na koži	35
Složna porodica	36
Naš moral	37
Nedonošče u inkubatoru	38
Zubi	39
Žuljevi — ogledala	40
Kroz koji nasip teče novac	41
U zoološkom vrtu	42
Što se bolje plaća	43
Kad mačor drijema	44
Pijetao — parolaš	45
Traktor i kobasice	46
Konferencija, konferencija	47
Čarobna kasa	48

Stručno čišćenje.	49
Genij i pasulj čorba	50
Sijamski blizanci	51
Zdravo tijelo — prazan džep	52
Reprezentacija	53
Živila tehnika	54
Literatura u podrumu	55
Bijelješka o piscu	57

